

Харків відновлює зруйновані будинки та планує будувати нові мікрорайони

Автор:

Війна триває, але це не означає, що в житті немає жодного позитиву. Навпаки – у Харкові відбудовують розбиті багатоповерхівки та повертають людям втрачене житло.

Збитки, що завдані Харкову за рік війни, приблизно оцінюються у понад 9 мільярдів доларів. І це дуже приблизно. Ніхто не знає, наприклад, скільки насправді пошкоджено підземних комунікацій тощо. І обстріли по обласному центру продовжуються.

Мер Харкова Ігор Терехов показав журналістам декілька відновлених багатоповерхівок, які місто вже встигло відремонтувати. Всього за минулий рік відновлено 135 будинків, 66 з них були сильно пошкоджені. Ще понад 60 будинків зараз реконструюються – вони мають і незначні пошкодження, і серйозні.

Усього в Харкові розбито понад 4600 житлових будинків – ступінь пошкодження різний. 500 з них не підлягають відновленню.

«Будинок був страшний, чорний»

Перший відновлений будинок, який ми побачили, розташований у центрі Харкова. «Всі дуже хочуть повернутися додому», – запевняє місцева жителька Людмила. Цим людям пощастило. Коли ракета розбила їхній під'їзд, там залишалося лише декілька родин. Сама Людмила з 85-річною мамою та сином,

якого забрала з лікарні, сусідка Валя та ще – у парі квартир.

– Підїзд весь склався через вибух, сусідка була в цей момент у ванній кімнаті. Вона почала стукати мені у стіну і кричати: «Людо, я жива!». Я викликала рятувальників, слава богу, всі живі-здорові, – розповідає Людмила.

Зараз квартири у відновленому підїзді знаходяться в стані будівельної готовності. Внутрішні роботи в них будуть виконувати самі мешканці. Місто за можливості допомагає через співпрацю з різними благодійними фундаціями, але грошових виплат не надає. У місцевого бюджету таких фінансових можливостей немає.

У будинку на Північній Салтівці спілкуємося з Вікторією. Вона поспішає поділитися своєю радістю: «У такий важкий час ми зі світлом, з теплом, з транспортом». І це у мікрорайоні, який найбільше постраждав від ворожих обстрілів. Людей в їхньому будинку живе небагато, в її підїзді, який не сильно пошкоджений – повибивало вікна, мешкає до 10 родин. Ще люди приходять та щось у себе ремонтують.

– Я більше місяця просиділа в підвалі, коли почалася війна. Бачила, як горів наш будинок, але ніхто не міг приїхати загасити, бо обстріл був страшний.

Тільки через добу приїхали пожежні, дай їм, Боже, здоров'я, така хороша команда. Це було в березні. Сюди кілька разів попадали, у ці два під'їзди. Я остання з підвалу вилізла, потім виїхала. Будинок тоді був страшний, чорний. Коли повернулася, я вам передати не можу, як плакала – будинок не впізнати, все відремонтували, така краса! – радіє жінка.

Найскладніші роботи – на Північній Салтівці

Фахівці з будівництва розповідають, що найбільш складні роботи з відновлення житла – саме на Північній Салтівці. Ніхто раніше з подібним не стикався. Всі розуміють, як зводити нове будівництво на землі, а ось з розбитими будівлями, що розпадаються ніби конструктор, до того справи не мали. Тому спочатку проводиться кропітка робота – для одного під'їзду експериментальна експертиза може тривати приблизно місяць. Фахівці намагаються враховувати всі можливі нюанси. Роботи з капітального ремонту виконують 12 будівельних організацій, з поточного – близько десяти.

Приблизно весь процес відновлення одного під'їзду займає півроку або трохи менше. Часто доводиться використовувати потужні будівельні крани, бо треба підсилювати фундамент розбитої багатоповерхівки. Ми бачили декілька таких

кранів. Вражає контраст: навколо розбиті будинки – чорні, без вікон, вежі сучасних кранів цілять у небо, а поряд відновлена багатоповерхівка, на якій тривають роботи.

Ще вражає те, що навіть у цих умовах живуть люди. І повертаються додому, дехто – в ще не відремонтоване житло. За офіційними даними, на сьогодні в Харкові проживає приблизно 1,1 мільйона мешканців. До війни у місті постійно перебували близько 2 мільйонів. Найменше людей було у березні – 300–400 тисяч, – більшість жителів через активні бойові дії поїхали з міста.

Наразі, незважаючи на війну, Харків поступово починає відновлюватися. Міський голова розповів, що після всіх необхідних процедур почнеться розбирання пошкоджених будинків: «Дуже хочу, щоб це було навесні».

Вже зараз у Харкові планують будівництво двох мікрорайонів загальною площею 700 га. Перший буде розташований у районі станції метро «Академіка Барабашова», другий – на поки що незабудованих земельних ділянках Північної Салтівки.

Розбиті 44 котельні

Журналістам також показали відновлену котельню на Північній Салтівці, яка забезпечує теплом та гарячою водою 42 багатоповерхові будинки. Ворог її розбив на початку березня минулого року. З червня по листопад проведена повна реконструкція та модернізація за проектом Світового банку. Саме за такими стандартами відновлюються зараз усі подібні об'єкти. У них налагоджена сучасна система водоочищення, працюють потужні котли, є власні свердловини та генератори. Тому в разі блекаутів котельні можуть працювати в автономному режимі.

У Харкові за європейськими нормативами вже реконструювали 13 котелень, цього року планують модернізувати ще п'ять. Усього за рік війни внаслідок обстрілів у місті пошкоджено 120 об'єктів підприємства «Харківські теплові мережі», зокрема 44 котельні. Щоб відремонтувати всю цю пошкоджену інфраструктуру, потрібно понад 1 мільярд гривень.

Крім котелень, пошкоджено 46 централізованих та 7 індивідуальних теплових пунктів, 3 насосні станції, 20 км теплових мереж, 5 адміністративних будівель.

Постійні обстріли міста призводять до нових пошкоджень системи теплопостачання. Від початку опалювального сезону її запускали сім разів, нічого подібного не було в жодному місті України.

Місто живе і працює

Коли люди бачили міську владу і журналістів, одразу підходили з різними питаннями. Які точно терміни відновлення їхнього житла, чи будуть ремонтувати будинок на сусідній вулиці, в якому живуть родичі, чому їм не привозять гуманітарну допомогу, як в іншому районі... Так, харків'яни завжди були вибагливими, війна стосовно цього нічого не змінила. Місто живе та працює, тож людям хочеться, щоб стало краще швидко та скрізь.

Одна бабуся, яка підійшла до нас, розповіла, що її будинок поки не ремонтували. Там невеликі пошкодження, тож вони не перші в черзі на відбудову. І все зрозуміло, каже вона, але якщо комусь зробили, то хочеться й їм.

– Цю зиму витримали, – пояснює жінка, – влітку все буде добре, бо тепло. А ось наступної зими хотілося б вже жити, як люди. Щоб ходити в сусідній двір та хвалитися там нашим ремонтом.

Нагадаємо, що [на Салтівці відновили трамвайну мережу](#), також [у Харкові почнуть освітлювати пішохідні переходи](#).

Також нагадаємо про те, [хто й де може вручати повістки, а також про інші актуальні питання щодо мобілізації в Україні](#).

Більше новин міста [Харків](#) читайте на нашому сайті.